

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 148. Quomodo pœna imponi possit mutuatario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

tamen omnes, in primis fieri non debere ad palliandam usuram, aut ex intentione lucri ex mutuo ; deinde debere fieri secundum parem vel proportionatam utrumque conditionem, nam si Titius daret 100: Cajo, eo pacto, ut post annum, si Titius vivat, Cajus restituat 110:, si verò Titius obierit, ut tum restituat 90: hic contractus non justificatur eventu fortuito, nam dispar est conditio, quia longè probabilius est eum supervicturum. Putat tamen *Less.* in *Auct. V. Mutuum, cas. 2.* talem contractum justificari posse duobus aliis titulis, in primis si intendant tres contractus, de quibus dictum est n. 876., addito contractu sortium; deinde si intendant emere & vendere censum personale in utrumque redimibilem, & simul adjungant contractum sortium : Sed hac omnia usuræ palliatæ vel saltem mentali valde obnoxia sunt, cum semper interveniat virtuale mutuum.

897 Q. 148. *Quomodo pœna imponi possit mutuatio.* R. Licitè fit pactum de pœna à mutuatario solvenda, si præfixo tempore non reddiderit mutuum, dummodo adsint hæ conditions, 1. Pœna non debet apponi pro pallianda usura, nec tanquam premium dilationis, uti dictum est n. 872., sed quia re ipsa periculum est, ne nimium differatur vel omittatur restitutio, & ut mutuarius per pœnam deterreatur à violanda fide & à dilapidanda sorte. 2. Dilatio vel omissio restitutio debet esse mutuatario culpabilis, qualis est, si dilapidando sortem aut bona sua prævidit se non fore potentem restituere. 3. Pœna debet esse moderata & proportionata culpæ, alioquin mutuarius iniquè cogitur in eam consentire.

Quod

Quod si partem restituerit, poena debet respondere soli parti non restitutæ, *Mol. d. 317. n. 9.* & alii. 4: Mora debet esse notabilis, secundum qualitatem negotii vel morem Patriæ: Debet autem solvi ante sententiam Judicis, uti tenent multi contra *Tambur.* §. 3. n. 10. & alios multos, quos c. 7. §. 7. n. 28. citat. Ratio est, quia debetur ex pacti inter partes initi; non est tamen opus solvere ante expressam vel tacitam petitionem mutuantis, nisi esset imposita ratione lucri cessantis vel damni emergentis; & possumus hinc loqui e modo, quo n. 606. locuti sumus de poena conventionali, quæ contractibus apponitur: ita quoad omnia *Pirh. n. 52. Spor. n. 57.* aliique communiter. Vide *Gasp. Roder: de annredit: l. 3. q. 5.* à n. 1., nam multi dicunt poenam exigi non posse, nisi quantum interest. Vide etiam, quæ postea habet q. 8.

Q. 149. Quandonam committatur usura circa varios contractus. R. Colligitur ex seqq.

§. 1. Si Cajus deponat pecuniam apud Titium, datâ ei facultate utendi & de ea ad libitum disponendi, cum pacto, ut Titius pro usu de 100: solvat annuè 10:, est usura palliata, videtur enim re ipsa esse mutuum, uti habetur *L. Certi* §. ult. & *LL.* seqq: ff: *De rebus creditis*, quia cum detur jus de ea disponendi, re ipsa transfertur dominium, *Laym. n. 5. Spor. n. 96.* aliique: hinc *Nav.* apud *Laym.* ait, omnis depositio rei consistentis in numero, pondere vel mensura, concessâ facultate utendi, & adjecto pacto aliquid propterea solvendi deponenti, injusta est. Idem est, si constituant te procuratorem meorum redditum, data facultate utendi meis pecuniis, sed cum pacto, ut ideo mihi aliquid solvas.

§. 2.